PAVEL BABALEAN – UN PRECURSOR AL POMICULTURII MODERNE

NICOLAI POMOHACI

Pavel Babalean – Vorläufer des modernen Obstbaus

(*Zusammenfassung*)*

Der vorliegende Beitrag präsentiert das Leben und die Tätigkeit einer grossen Persönlichkeit der rumänischen Gartenkunde. Als unermüdlicher Forscher und geliebter Universitätsprofessor übte Pavel Babalean eine bahnbrechende Tätigkeit im Bereich der Biologie und Ökologie der Obstbäume aus. Er hat neue Obstbaumarten in Rumänien eingebürgert und die Ergebnisse seiner Forschungen in vielen Fachzeitschriften oder in Bänden veröffentlicht.

Schlüsselwörter und -ausdrücke: Pavel Babalean, Obstbau, Gartenbau, Biologie und Ökologie der Obstbäume.

Printre marile personalităţi ale horticulturii româneşti, Pavel Babalean ocupă un loc bine meritat, fiind cunoscut ca unul dintre prestigioşii pomicultori ai ţării. Cercetător pasionat şi cadru universitar cu alese calităţi didactice, el rămâne pioner al cercetărilor în domeniul biologiei pomilor, ecologiei pomicole, introducând conceptul cibernetic de „reglare" în domeniul tăierii pomilor şi apare, în „istoria ştiinţei cibernetice, ca un precursor alături de Ştefan Odobleja"[1]. Păcat că s-a stins din viaţă mult prea de timpuriu, la aproape 40 de ani.

Pavel Babalean s-a născut la 28 iunie 1910 în comuna Gălăneşti, judeţul Suceava, o frumoasă localitate situată la 6 km de oraşul Rădăuţi, în depresiunea Rădăuţi de la poalele Obcinilor Bucovinei, pe drumul ce duce la Putna, ctitoria marelui voievod Ştefan, dintr-o familie de oameni harnici, cu dragoste pentru muncă, credinţă şi pentru pământul strămoşesc.

* Traducere: Ştefăniţa-Mihaela Ungureanu.

[1] Victor Cireaşă, *Elemente de cibernetică în opera lui Pavel Babalean*, comunicare susţinută în cadrul celui de-al IV-lea simpozion cu tema „Cosmonautica în relaţiile cu ştiinţa contemporană", Iaşi, 13–15 iunie 1986; D. V. Cotea, *Pavel Babalean personalitate de seamă a ştiinţei pomicole româneşti*, în „Academica", Bucureşti, anul VI, nr. 4 (64), Bucureşti, Editura Academiei Române, 1996, p. 320.

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

Gălăneştenii „s-ar trage din rândul iobagilor Mănăstirii Putna, care au avut mult de suferit, de-a lungul timpului, datorită asupririi şi prigoanei la care i-au supus egumenii, aşa că mulţi au fugit unde au văzut cu ochii în căutarea libertăţii”[2], iar unii dintre ei s-au aşezat pe teritoriul actualei localităţi Gălăneşti.

Pe o listă datată 1902, întocmită de parohul Ambrozie Grebovici, printre cei aproape o sută de enoriaşi din Gălăneşti, care au contribuit cu bani pentru „construirea unei biserici în comună”, figurează şi Ilie Babalean (bunicul lui Pavel), care a avut trei fii: Samoilă, Vasile şi Gheorghe.

Samoilă se căsătoreşte cu Veronica, cu care are trei fii: Pavel, Toader şi Petru, iar după moartea primei soţii se recăsătoreşte cu Ecaterina, cu care mai are încă doi fii, Ilie şi Gheorghe, fără urmaşi, Gheorghe murind de tânăr.

Pavel urmează clasele primare la şcoala din comuna natală, care, la acea dată, îl avea ca director pe Iftimie Prelipcean, un erudit dascăl, şi învăţători cu aleasă dăruire pedagogică.

Cu o bună pregătire, căpătată în şcoala primară, intră la prestigiosul Liceu de Băieţi „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuţi. Vasile Bujdei (viitorul profesor de matematică), Vasile Ungurean şi Pavel Babalean sunt primii copii din comuna Gălăneşti care au terminat Liceul „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuţi şi au susţinut bacalaureatul în iunie 1928, Pavel primind Diploma Nr. 1264. Reg. Sc. XIV.

În perioada 1928–1932 urmează cursurile Academiei de Înalte Studii Agronomice din Bucureşti, iar stagiul de practică pentru absolvirea facultăţii îl face la Pepiniera Istriţa-Buzău, unde se dedică – după cum precizează în *Memoriul de titluri şi lucrări* – „ramurii horticole şi viticole şi ridicării nivelului şcolilor de pomi”[3]. Din cauza privaţiunilor materiale, încă în timpul studiilor universitare se îmbolnăveşte de ulcer duodenal.

În anul 1932 susţine examenul de diplomă, primind titlul de inginer agronom (Diploma Nr. 43/1932) şi este numit şef al Secţiei Horticole la Pepiniera Istriţa, pendinte de Facultatea de Agronomie de la Bucureşti, unde funcţionează în perioada 1 noiembrie 1933 – 1 noiembrie 1938. Pasionat de studii şi bun organizator, ca şef al Secţiei Horticole caută să lărgească baza de cercetare în pomicultură, înfiinţând la Istriţa noi plantaţii de pomi, în suprafaţă de 8 ha, din care 1 ha de piersic. Reface vechea clădire a Uzinei de Industrializare a Fructelor, adăugându-i o nouă aripă, şi dotează fabrica cu aparatura necesară pentru fabricarea marmeladei, compoturilor şi pentru prune uscate. Lângă uzină construieşte două cuptoare de uscat fructe, reuşind ca în doi ani să obţină două vagoane de produse fabricate. Acordă atenţie pregătirii studenţilor, care îşi făceau stagiul la fermă: „6 dintre aceştia şi-au luat lucrări de diplomă cu subiect horticol”[4].

[2] N. Ştefan (şi colab.), *Horticultura României de-a lungul timpului*, vol. V, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2008.

[3] Pavel Bab

[4] *Ibidem.*

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

Pentru meritele sale, beneficiază de un concediu de studii şi este trimis ca bursier (Bursă „Vasile Adamache", de care beneficiaseră şi predecesorii săi, Haralamb Vasiliu şi Agricola Cardaş) în Germania, la Institut für Obstbau [Institutul Pomicol] din Berlin-Dahlem, pentru specializare şi doctorat sub îndrumarea profesorului Kremmer, unde lucrează 2 ani (1 aprilie 1936–15 octombrie 1938) „la cele mai importante lucrări ale institutului, atât în câmpul de experienţe cât şi în laborator".

Activitatea de cercetare a continuat-o timp de un semestru şi în Institut für Agrikulturchemie und Bodenmikrobiologie [Institutul de Chimie şi Microbiologie a Solului] al profesorului Giesecke, unde a audiat „numeroase prelegeri şi a făcut lucrări practice la floricultură, legumicultură, protecţia plantelor şi economie horticolă".

Lucrările de histologie, microtomie şi microscopie pentru teza de doctorat le-a făcut la Laboratorul Institutului Botanic al profesorului Wetzel din Berlin, iar cele de citologie, în Laboratorul Muzeului Botanic din Berlin, sub coordonarea profesoarei Erika Schieman.

În perioada stagiului de doctorat la Berlin a lucrat şi ca „asistent benevol la Institutul Pomicol din Berlin-Dahlen şi în plantaţiile ţărăneşti din Gransee, [...] o localitate la 80 km de Berlin"[5].

Într-un raport aflat în Arhiva U.S.A.M.V. din Bucureşti, Pavel Babalean notează: „În timpul stagiului am studiat şi Piaţa Centrală din Berlin, pentru a mă familiariza cu normele de ambalaj şi standardizare din diferite ţări europene (Italia, Olanda, Belgia, Jugoslavia, Bulgaria etc.)". Tot în această perioadă face o călătorie de studii prin „regiunile limitrofe ale Rheinland-ului şi Pfalz-ului, unde vede culturi horticole de tot felul, foarte intensive şi mai intensive la proprietatea mare şi cea ţărănească", cât şi „modul de desfacere a produselor prin cooperative"[6].

În anul 1938, susţine teza de doctorat, intitulată *Zur Frage des Fruchtansatzes beim Apfel* [Cercetări asupra rodirii la măr] şi obţine, cu calificativul „foarte bine", titlul de „doctor în ştiinţe agronomice". Teza s-a bucurat de o foarte bună apreciere, „fiind citată în diverse tratate germane şi recenzată". Făcându-se cunoscut prin cercetările sale de biologie pomicolă, microscopie şi citologie, efectuate în prestigioasele instituţii de cercetare amintite, Pavel Babalean este cooptat ca membru în Vereinigung für Angewandte Botanik [Asociaţia de Botanică Aplicată].

În timpul studiilor din Germania o cunoaşte pe Elize-Clara Kozma, originară din Berlin, cu care se căsătoreşte, în anul 1938, la Bucureşti.

La 1 noiembrie 1938, prin Hotărârea Consiliului Profesoral al Facultăţii de Agronomie, e chemat „să organizeze câmpul de experienţe, grădina şi serele de flori, precum şi ramura pomicolă de la Ferma Băneasa" a Facultăţii de Agronomie din Bucureşti. La 1 aprilie 1939, este numit asistent suplinitor pe lângă Conferinţa

[5] *Ibidem.*
[6] *Ibidem.*

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

de Horticultură a Facultății de Agronomie, unde, la 15 octombrie, este promovat conferențiar suplinitor.

Prin Decretul nr. 3 779, din 4 noiembrie 1938, Academiile de Înalte Studii Agronomice „se încadrează în Politehnica «Carol al II-lea» din București". Numai după 3 ani de la numirea în funcția de conferențiar, Pavel Babalean reușește să scoată *Cursul de horticultură*, vol. I și II, la Editura Politehnica din București, în 1941 (litografiat), ținut la studenții din anii terminali.

La 26 iunie 1940, când se produce „marea dramă a poporului român, prin răpirea de către Rusia sovietică, în baza Pactului Molotov-Ribbentrop, a unei părți însemnate din țară, Basarabia și nordul Bucovinei", Facultatea de Științe Agricole de la Chișinău se desființează, iar „personalul și bunurile se transferă la Iași"[7].

La 17 octombrie 1941, se „reînființează Facultatea de Agronomie, cu toți anii de studii"[8], și își reia cursurile la Iași.

În anul 1942, Pavel Babalean se mută cu familia la Iași, unde, la 15 ianuarie al aceluiași an, este numit conferențiar și devine conducătorul disciplinei Pomicultură în perioada 1942–1950. În anul 1948 este promovat la gradul de profesor. În paralel, activează ca șef al Serviciului horti-viticol din nordul Moldovei (1942–1948), șef de laborator la Stațiunea I.C.A.R. Iași (1948–1950) și colaborator științific al Academiei Române, din 1949. În 1948 inițiază înființarea a două asociații vitipomicole la Comarna și Cotnari, unde au fost plantate 70 de ha cu pomi și vie. O activitate susținută are și în cadrul Societății Naționale de Științe, al Societății Române a Horticultorilor și în Colegiul Inginerilor Agronomi. Totuși, adevărata sa vocație a fost cea didactică.

Conștiincios și energic, pătruns de exemplul și vrednicia marilor figuri bucovinene și a celor de aceeași origine din satele Țării de Sus, Pavel Babalean, un exemplu tipic de dascăl bucovinean, cu infuzie de școală germană, a adus în Universitatea Agronomică ieșeană un aer de tinerețe încărcată de inițiativă și dorințe de împlinire. Iată cum îl caracterizează Valeriu D. Cotea, fostul său student: „Era de înălțime medie, suplu, cu o eleganță firească în vestimentație și în mers, cu o privire pătrunzătoare, în spatele căreia se putea citi un om profund, un suflet curat, un om pe cât de dinamic, pe atât de apropiat. Exemplu de cinste și seriozitate, ca cei mai mulți bucovineni, avea o stimă deosebită față de oameni; se făcea respectat pentru prestanța sa profesională, pentru implicațiile sale în marile probleme ale pomiculturii românești și, în mod deosebit, pentru omenia și moralitatea sa"[9]. Ca și la București, înființează la Agronomia din Iași un câmp didactic experimental, în suprafață de 8 ha, cu un bogat material pomicol, dotează

[7] Decretul-lege nr. 3463 din 15 octombrie 1940.

[8] Legea nr. 922 din 17 octombrie 1941.

[9] D. V. Cotea, *Pavel Babalean și Nicolae Bucur – personalități marcante ale științei agronomice românești*, în „C ...04), Iași, Editura Universității de Șt ... p. 253.

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

Laboratorul de pomicultură cu aparatură şi material didactic, ambele alese şi colectate personal, atât de necesare unei bune pregătiri a studenţilor.

Un alt fost student al său, Victor Cireaşă, devenit ulterior profesor la Catedra de pomicultură de la Iaşi, ne spune despre orele de la cursul său de pomicultură: „Deşi frecvenţa nu era obligatorie şi cursul său de Pomicultură începea la orele 7 şi 30 de minute, toţi studenţii erau prezenţi. Pentru expunere se folosea de nişte foiţe scrise mărunt, din care extrăgea substanţa cursului, pe care-l expunea concis, fluent şi clar. Îi plăcea să sublinieze logica relaţiilor dintre conceptul teoretic şi faptele prezentate"[10]. Prelegerile sale erau convingătoare şi foarte atractive, pentru că ele se bazau pe o foarte bună documentare şi pe propriile sale cercetări. Căuta să insufle studenţilor convingerea că „pomicultura este o nobilă profesiune pentru care merită să munceşti în condiţii oricât de aspre, căci toată această muncă este pusă în slujba unui ideal frumos şi înălţător: ridicarea ţărănimii şi asigurarea bunei stări a naţiei". Acorda o mare atenţie organizării excursiilor de studii ale studenţilor din ultimul an, care durau 30 de zile. Împreună cu studenţii, „alegea cu mult discernământ unităţile agricole ce urmau a fi vizitate, dovedind o foarte bună cunoaştere a ţării, iar pregătirea excursiei o făcea în cele mai mici amănunte"[11].

La apropierea frontului de ţara noastră, Facultatea de Agronomie de la Iaşi s-a refugiat la Geoagiu, în judeţul Hunedoara. Împreună cu familia, Pavel Babalean urmează în bejenie facultatea şi nu-şi părăseşte studenţii, ţinând cursuri cu aceştia la Liceul „Aurel Vlaicu" din Orăştie. Nici aici nu neglijează cercetarea. În livada Şcolii Horticole de la Geoagiu studiază un dăunător periculos al pomilor, păduchele de San Jose (*Quadraspidiotus perniciosus*), identificat la noi în ţară, pentru prima dată în anul 1933.

Temeinicele cunoştinţe căpătate în prestigioasele instituţii de învăţământ şi cercetare din Germania, urmate de cercetările personale efectuate în Câmpurile Experimentale înfiinţate la Bucureşti şi Iaşi, i-au permis lui Pavel Babalean să aducă noi contribuţii în domeniul biologiei pomicole, în ecologie şi chiar în cibernetică.

El efectuează primele cercetări de biologie pomicolă din România, rezultatele publicându-le în reviste sau în volume separate.

Într-un articol publicat în revista „Progresul horticol", nr. 3, din 1937, întitulat *Formarea mugurilor de rod*, el arată că „timpul formării mugurilor de rod este diferit după regiune, iar în aceeaşi regiune, după speciile de pomi şi în cadrul aceleaşi specii, după soiuri. Soiurile cu coacere timpurie formează mugurii de rod mai devreme şi invers, cele de toamnă mai târziu, iar verile calde şi uscate grăbesc

[10] Victor Cireaşă, *Prof. univ. dr. Pavel Babalean (1910–1950) – Viaţa şi opera*, în „Cercetări agronomice în Moldova", anul XXVIII, nr. 3–4, Iaşi, Editura Universităţii de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterin

[11] N. Ştefa

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

formarea mugurilor cu 2–3 săptămâni. Procesul este influențat și de vigoarea portaltoilor"[12].

Unele dintre cercetările sale de biologie pomicolă se referă la procesele de diferențiere a mugurilor de rod, formarea florilor, legatul și dezvoltarea fructelor și factorii care favorizează acest proces, precum și modalitățile practice de a le influența. Remarcă rolul substanțelor hormonale în procesul înfloririi și nevoia sporirii fecundației la soiurile triploide. Urmărește formele de sterilitate în pomicultură. Indică măsuri pentru favorizarea formării mugurilor floriferi, cum ar fi rărirea fructelor după fecundare și după căderea fiziologică.

Constată că la speciile sâmburoase diferențierea mugurilor de rod are caracteristici proprii și că începutul fenofazei de înflorit coincide cu perioada creșterii maxime vegetative, precizând rolul fertilizării în momentul și în procesul înfloririi. Rezultatele acestor cercetări sunt sintetizate în cartea intitulată simplu *Rodirea pomilor*[13], apărută în anul 1941.

Pavel Babalean are contribuții importante și în domeniul ecologiei pomicole, stabilind și propunând „sortimentul de varietăți pentru cele opt regiuni și subregiuni pomicole ale României"[14]. De exemplu, pentru subregiunea I din regiunea I „Nordul Moldovei", care cuprindea județele Rădăuți, Dorohoi, Câmpulung și Suceava, el propune soiurile, pentru:

a) măr – London Pepping, Parmen auriu, Stettin roșu, Reinette de Cassel, Reignette Landsberg, Wagner premiat, Reinette Bauman, Calville de neige;
b) prun – Anna Späth, d'Agen, Tuleu gras, Quesch d'Italia, Reinette Claude;
c) păr – Beurre Diel, Beurre Hardenpont, Duchese d'Angoême, Williams, Olivier des Serres, Curé, Beurre Bosc;
d) cireș – Ramon Oliva, Negre de Odessa, Timpurii de Mai.

Multe dintre soiurile propuse s-au menținut mult timp în sortimentul regiunii pomicole respective, unele fiind întâlnite și în prezent.

De asemenea, el face o clasificare a speciilor pomicole după cerințele față de apă și rezistența la secetă, ordonându-le astfel: cais, cireș, vișin, piersic, păr, gutui, prun și măr. Studiind comportarea vișinului în diferite areale, el publică rezultatele cercetării într-un articol din revista „Progresul horticol", nr. 10–11 din 1936, în care sunt descrise 9 soiuri de vișin (Anglaise hâtive, Belle Magnifique, Royale hâtive, Reine Hortense, Belle de Choisy, Mocănești, Turcești, Spaniole și Griotte du Nord), însoțite de poze originale. El apreciază că vișinului trebuie să i se aplice tăieri numai în primii 2–3 ani după plantare: „prea multe tăieri îl îmbolnăvesc". El aduce din Germania valorosul soi de prun Anna Späth, care e întâlnit și astăzi în majoritatea regiunilor pomicole.

[12] Pavel Babalean, *Preocupări horticole*, București, Tipografia „Bucovina" I. E. Toroutiu, 1939.

[13] Idem, *R*[illegible]941.

[14] Idem, *I*[illegible]

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

Manifestă multă preocupare şi pentru studiul portaltoilor, indicând cei mai buni portaltoi pentru măr – pe care îi clasifică şi-i descrie (tipuri pitice, tipuri semipitice, tipuri viguroase şi tipuri foarte viguroase) în revista „Progresul horticol", nr. 2/1937 – cât şi pentru păr (de la tipul A până la tipul E). El a fost primul din ţara noastră care a adus din Germania portaltoi vegetativi pentru înfiinţarea livezilor intensive şi a înfiinţat prima colecţie naţională de portaltoi la Iaşi. Ca precursor în pepinieristică, are vaste cercetări „pentru obţinerea unor portaltoi româneşti din flora pomicolă autohtonă", susţinând, în acelaşi timp, necesitatea specializării pepinierelor pe specii pomicole[15].

Urmărind modul de comportare a unor soiuri de cais, cireş şi măr (altoite pe diferiţi portaltoi) la gerurile târzii din primăvara anului 1941, constată că, dacă „după unele temperaturi ridicate de la sfârşitul lui februarie (9 şi 14,4°C), urmează perioade cu temperaturi scăzute (– 3 şi – 3,2°C), acestea produc „degerări, care s-au înfăţişat prin înnegrirea stigmatelor, iar mugurii de rod, ale căror stigmate au degerat, înfloresc în mod normal, dar nu leagă şi cad, înşelând foarte adesea aşteptările cultivatorilor". De asemenea, cercetările sale microscopice şi histologice, efectuate la păr în urma iernii aspre din 1946–1947, i-au permis să stabilească influenţa gerului asupra pomilor şi pagubele foarte mari înregistrate în funcţie de specie, soi, vârsta pomilor şi condiţiile de creştere si dezvoltare ale perioadei de vegetaţie premergătoare iernii dăunătoare.

Pavel Babalean publică patru cărţi de mare valoare şi peste 50 lucrări ştiinţifice şi de popularizare, bine apreciate de specialiştii din domeniul pomicol şi deosebit de utile pentru cei care lucrează în pomicultură. Opera sa se impune prin varietatea subiectelor abordate şi profunzime ştiinţifică. Ştia să scrie atât pentru elita din pomicultură, dar în egală măsură se făcea înţeles de marea masă a pomicultorilor, prin stilul şi modul de a trata temele care-i interesau.

Pentru prima oară la *Cursul de horticultură* predat studenţilor de la Facultatea de Agronomie aflat în manuscris, pomicultura este structurată în trei părţi bine distincte: a) Cultura pomilor (pomicultură generală); b) Pomologie şi c) Şcoli de pomi (pepinieră), la care mai adaugă: d) Industrializarea fructelor şi e) Cultura principalelor legume[16].

În anul 1945 îi apare o valoroasă carte, *Indicator tehnic pomicol*[17], care cuprinde două părţi: A. *Pomicultură generală*, cu 10 capitole şi B. *Pomicultură specială*, în care sunt descrise 13 specii de pomi şi 17 arbuşti roditori. În cele 10 capitole ale primei părţi sunt tratate probleme privind condiţiile de teren şi climă necesare pentru creşterea şi dezvoltarea pomilor, sunt descrise organele pomilor, tehnica tăierilor de formare şi rodire la pomi, rodirea pomilor, dezvoltarea fructului de la fecundare până la coacere, coacerea şi culesul fructelor. Două capitole sunt

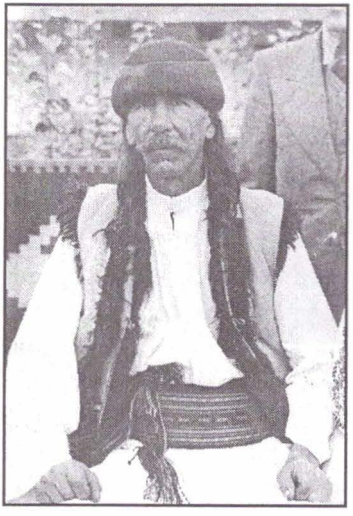
[15] Idem, *Curs de horticultură (Pepiniere)*, Iaşi, Editura Politehnica, 1948.
[16] Idem, *C*[illegible] anuscris), 1940.
[17] Idem, *In*[illegible]

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

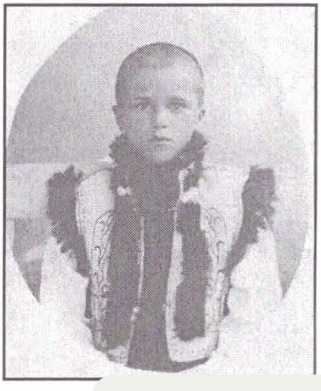
acordate diagnosticării principalilor paraziți și tratamentul acestora, cu prezentarea substanțelor de combatere și a modului de preparare a diverselor produse care pot fi folosite la combaterea bolilor și paraziților pomilor. Cel de al zecelea capitol este destinat înființării și întreținerii unei plantații pomicole. În primele capitole, el acordă o importanță deosebită aspectelor de biologie pomicolă, susținând pe bună dreptate că „fără cunoașterea biologiei speciei nu se pot parcurge și înțelege celelalte etape tehnologice". Original și foarte sugestiv este prezentat modul de diagnosticare și de tratare a bolilor și paraziților pomilor. Pentru fiecare dintre cele 15 specii este descris succint, în partea stângă a paginii, modul cum se manifestă atacul la frunze, muguri, lăstari, flori, fructe, ramuri și, eventual, la rădăcini, iar în partea dreaptă perioada și tratamentul care trebuie aplicat, pentru prevenirea sau combaterea dăunătorului sau bolii respective.

Viorica, mama lui Pavel Babalean

Samoilă, tatăl lui Pavel Babalean

Elev

ății

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

Împreună cu pomicultorii

Nr. 5959

Colegiul Inginerilor

Secția Agronomică

Specialitatea

Nr. 901 din M.Of. Nr. 296 din 20 XII 1938

D-l Inginer Babalean Pavel

de la Academia de Inalte Studii Agronomice Bucuresti

este membru al Colegiului Inginerilor infiintat prin legea sanctionată cu

I.D.R. Nr. 4519 din 22 Dec. 1938 publ. in Mon. of. Nr 303 din 30 Dec. 1938

Decan, Președintele Secțiunii, Secretar General

Legitimația de inginer agronom

În istoria științei cibernetice, Pavel Babalean apare ca un precursor, alături de Ștefan Odobleja. În anul 1941, înaintea americanului Norbert Wiener, introduce în domeniul tăierii pomilor conceptul de reglare. După concepția sa, înainte de începerea tăierilor la un pom, „trebuie analizat efectul tăierilor realizate în anul anterior", scoțând astfel în evidență și demonstrând importanța conexiunii inverse (feedback). „După felul cum se dezvoltă pomii după tăierea din anul anterior", spune el, „ne putem da seama asupra măsurii de ținut în tăiere: mai lung sau mai scurt, normele de tăiere rămânând aceleași. Ele pot părea la început sterpe și fără înțeles, dar, judecându-le efectul, peste câțiva ani capătă un înțeles de viață"[18].

[18] Victor Cireașă, *Elemente de cibernetică în opera lui Pavel Babalean*, comunicare susținută în cadrul celui de [illegible] contemporană", Iași, 13–15 iunie

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

Întors la Iaşi, după refugiu, elaborează un program de redresare a pomiculturii care suferise mult din cauza războiului, militând în acelaşi timp pentru înfiinţarea unei Staţiuni de Cercetări Pomicole în Moldova. Depune la Ministerul Învăţământului un referat foarte documentat pentru înfiinţarea unei Facultăţi de Horticultură la Iaşi, fapt materializat abia în anul 1952, dar la care nu a mai avut fericirea să predea, pentru că, la 24 februarie 1950, Pavel Babalean se stinge din viaţă, în urma unei embolii pulmonare, în „plină putere creatoare şi de afirmare în activitatea sa ştiinţifică şi didactică", când încă nu împlinise vârsta de 40 de ani.

Academicianul Valeriu Cotea, care a participat la slujba de înmormântare de la Iaşi, îşi aminteşte acele zile: „Când l-am condus pe ultimul drum, din mulţimea care a ţinut să-l petreacă, am desprins nenumărate costume naţionale bucovinene, venite din Ţara de Sus să cinstească memoria celui mai bun dintre ei"[19].

Din căsătoria lui Pavel Babalean cu Elize-Clara Kozma a rezultat o fiică, Viorica. Aceasta a îmbrăţişat meseria tatălui, urmând Facultatea de Agricultură la Iaşi, între anii 1955–1960. După absolvirea facultăţii, a lucrat în mai multe unităţi de profil. În prezent, este pensionară şi locuieşte în Iaşi. Are două fiice, Beatrice şi Simona, care au alte meserii. Beatrice a absolvit Facultatea de Chimie Industrială, iar Simona Facultatea de Utilaj Tehnic.

La Galaţi mai trăieşte Gavril Babalean, care se trage din Vasile Babalean, frate cu tatăl lui Pavel Babalean, deci este nepot de văr. Acesta a absolvit Facultatea de Zootehnie la Iaşi, în anul 1958, iar în prezent este şi el pensionar.

În casa părintească de la Gălăneşti (refăcută în anul 2006) locuieşte un nepot de-al lui Pavel Babalean, fiul lui Petru, care, în prezent, lucrează temporar în Italia. Tot la Gălăneşti, în casa cu nr. 33, locuieşte Magdalena-Geta Cârdei, a cărei mamă este verişoară cu Pavel Babalean.

Soţia profesorului Pavel Babalean, după decesul soţului, a rămas la Iaşi să-şi crească fiica (care a urmat meseria tatălui, adică Facultatea de Agricultură), precum şi pe cele două nepoate. După cum ne-a relatat doamna Magdalena-Geta Cârdei, soţia profesorului Babalean venea des la Gălăneşti cu fiica şi, mai târziu, cu nepoatele la odihnă în timpul verii. Soţia i-a supravieţuit profesorului încă 48 de ani, până în anul 1998. A fost înmormântată alături de soţul său, în Cimitirul „Eternitatea" din Iaşi.

Pavel Babalean, într-o viaţă „nemilos de scurtă, dar deosebit de densă, a lăsat în urmă o tristeţe profundă", dar şi o operă nemuritoare[20], care îl aşează în galeria marilor pomicultori ai ţării[21].

[19] D. V. Cotea, *Pavel Babalean, personalitate de seamă a ştiinţei pomicole româneşti*, în „Academica", Bucureşti, anul VI, nr. 4 (64), Editura Academiei Române, 1996.

[20] D. V. Cotea, *Pavel Babalean, personalitate de seamă a ştiinţei pomicole româneşti*, în „Academica", anul VI, nr. 4 (64), Bucureşti, Editura Academiei Române, 1996.

[21] Aducem mulţumirile noastre distinsei doamne Ing. Viorica Burcă, din Iaşi, fiica profesorului Pavel Babalean şi nepoatei acestuia, Beatrice, pentru sprijinul generos oferit în documentarea noastră. Mulţumiri cordiale [illegible] bunăvoinţa cu care a adunat date şi inf[illegible]leţul Suceava.

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)

BIBLIOGRAFIE

Babalean, Pavel, *Preocupări horticole*, Bucureşti, Tipografia „Bucovina..." – I. E. Torouţiu, 1939.
Babalean, Pavel, *Curs de horticultură*, predat la Facultatea de Agronomie Bucureşti (manuscris), 1940.
Babalean, Pavel, *Curs de horticultură*, vol. I–II, Bucureşti, Editura Politehnica, 1941.
Babalean, Pavel, *Rodirea pomilor*, Bucureşti, Tipografia „Bucovina" – I. E. Torouţiu, 1941.
Babalean, Pavel, *Comunicare asupra modului de comportare al câtorva varietăţi de caişi la gerurile târzii din primăvara 1941*, în „Viaţa agricolă", anul XXXIII, nr. 3/1942.
Babalean, Pavel, *Memoriu de titluri şi lucrări*, U.S.A.M.V., Bucureşti, 1942.
Babalean, Pavel, *Indicator tehnic pomicol*, Deva, 1945.
Babalean, Pavel, *Curs de horticultură (Pepiniere)*, Iaşi, Editura Politehnica, 1948.
Cireaşă, Victor, *Elemente de cibernetică în opera lui Pavel Babalean*, comunicare susţinută în cadrul celui de-al IV-lea simpozion cu tema „Cosmonautica în relaţiile cu ştiinţa contemporană", Iaşi, 13–15 iunie 1986.
Cireaşă, Victor, *Prof. univ. dr. Pavel Babalean (1910–1950) – Viaţa şi opera*, în „Cercetări agronomice în Moldova", anul XXVIII, nr. 3–4, Iaşi, Editura Universităţii de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad", 1995, p. 257–268.
Cireaşă, V., Grădinaru G, Istrate M., *Aniversarea a 80 de ani de la înfiinţarea Catedrei de Pomicultură*, U.S.A.M.V., Iaşi, 1995.
Cotea, V., *Pavel Babalean şi Nicolae Bucur – personalităţi marcante ale ştiinţei Agronomice Româneşti*, în „Cercetări Agronomice în Moldova", anul XXVIII, vol. 3–4 (104), Iaşi, Editura Universităţii de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad", 1995, p. 253.
Cotea, V., *Pavel Babalean personalitate de seamă a ştiinţei pomicole româneşti*, în „Academica", anul VI, nr. 4 (64), Bucureşti, Editura Academiei Române, 1996.
Diaconu, V., *Convorbiri cu acad. Cotea D. Valeriu*, „Cronica", Iaşi, nr. 8/2011.
Drăguşanul, I., *Povestea aşezărilor bucovinene*, vol. I–II, Suceava, Editura „Muşatinii", 2010.
Grădinaru, G, Istrate, M., *Studii de biologie pomicolă efectuate de Profesor dr. Pavel Babalean*, în „Cercetări agronomice în Moldova", vol. 3–4, Iaşi, Editura Universităţii de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad", 1995, p. 263.
Grădinariu, G, *Viaţa şi opera prof. dr. Pavel Babalean*, în Petru Bejinariu, George Istrate, *Biologi de seamă din Bucovina*, vol. II, Iaşi, Editura „Bucovina", 1998, p. 56–63.
Ştefan, N., şi col., *Horticultura României de-a lungul timpului*, vol. V, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2008.
Vasilescu, N., *Pavel Babalean – Cadru didactic universitar*, în „Cercetări Agronomice în Moldova", anul XXVIII, vol. 3-4 (104), Iaşi, Editura Universităţii de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad", 1995, p. 266.
Decretul-lege nr. 3463 din 15 octombrie 1940.
Legea nr. 922 din 17 octombrie 1941.

BDD-A32618 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:43:13 UTC)